

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ALÓFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Néhány időszerű szemelvény a jövő csendőrségéről.

Irta: ...l...t.

A mai áldatlan közbiztonsági viszonyok közepette, amikor nap-nap mellett olvassuk katonaszökevényeknek, kóborzigányoknak s egyéb gyanús, a közbiztonságra veszélyes elemeknek úgy a fővárosban, mint a vidéken elkövetett garázdálkodásait (a legenyhébb kifejezéssel éltem), mind általánosabbá válik az a nézet, hogy a közbiztonsági szolgálatot fokozni kell s ennek legelemibb folyamánya az, hogy a lakosság szaporodásával szaporítani kell a közbiztonsági közegeket, elsősorban tehát a csendőrséget, hogy a hozzáfűzött követelményeknek megfelelően az eredmény biztosítottak.

Vitán felül áll, hogy a magyar királyi csendőrség tisztikara és legénysége egyaránt fényesen megállta és megállja helyét s kifogástalanul teljesíti előírt kötelességét. Ezt igen gyakran sok magasrangu olyan parancsnoktól volt alkalmam hallani, akik annak előtte nem viseltettek irántunk valami nagy barátsággal.

Mennél előbbre halad a kultúra, a művelődés, mennél több közlekedési vonal hálózza be az országot; mennél inkább szaporodik a lakosság száma, annál jobban fokozódik a közbiztonsági testülettel szemben a szolgálatnak zavartalan, gyors lebonyolítása terén támasztott igény.

Hogy ennek az igénynek megfelelhessünk szükséges elsősorban a

létszámszaporítás.

Mint már előzőleg említettem, a lakosság folytonos szaporodásával, a fokozódó forgalommal és új iparágaknak fellendülésével lépést kell tartani a csendőrsők számának is, hogy az őrs a közbiztonsági szolgálat terén vele szemben támasztott igényeknek megfelelhessen. Ennek dacára egyes kerületeknél, ahol nagyobb a forgalom, sűrűbb a lakosság, még mindig tulitka az őrszám. Ennek a körülménynek tudható be főképen, hogy a büntetendő cselekmények elkövetésük után csak nagykesőre jutnak a csendőrszám tudó-

mására, elég számos ilyen cselekményt agyon is hallgatnak s innét van az, hogy sok büntetett szabadon jár kel az országban és megtorlatlanul élvezheti bűnének gyümölcsét, az eset a kiderítetlen esetek jegyzékébe kerül s ha ez gyakrabban ismétlődik, könnyen bekövetkezhetik az a sajnálatos dolog, hogy a csendőrség tekintélye a lakosság szemében érzékeny csorbát szenved, a nélkül, hogy az őrs legénysége e téren hibás lenne, mert a hiba, a mint már említettem a ritka őrszámzatban keresendő. Átlagos számítás alapjául véve egy kerületi parancsnokság felügyeleti körlete 39,000 négyzetkilométernyi területet foglal magában. Az ilyen kerület lakosságának száma kereken egy millió kétszáz-ezer; őrsének száma kereken 250, legénysége: 1440 fő. E szerint egy csendőrszámhozvetőleg 27,5 négyzetkilométer felügyeleti körlet és 1250 lakos jut. (Összehasonlításként: a fenti számítás alap szerint Magyarországon egy őrs felügyeleti körlete átlag 155 négyzetkilométer, Ausztriában az őrs felügyeleti körlete átlag 50—60 négyzetkilométer.) Ez az összehasonlítás is azt bizonyítja, hogy ha gyakrabban és sűrűbben akarjuk portyáztatni az őrsök felügyeleti területét, szaporítanunk kell a létszámot és az őrsök számát.

Létszámkiegészítés.

Hogy a csendőrségi testület, mint ilyen szolgálatát kifogástalanul és eredményesen elláthassa, az is szükséges és kívánatos, hogy egy továbbszolgáló, tapasztalt és minden irányban megbízható legénységre tegyünk szert. Pusztán azzal a ténnyel, hogy a kerületi parancsnokságok létszáma teljes, még korántsem biztosítottuk a közbiztonsági szolgálat zavartalan menetét s azt, hogy a közállapotok valóban kifogástalanok is.

A csendőrségi szolgálati utasítás 216. §-a szerint a csendőrszámkiegészítésére arra kell törekednie, hogy a legénységi állomány fogyatékát akként pótolja, hogy az lehetőleg mindenkor kiegészítve legyen. Ugyanazon utasítás 213. §-a szerint pedig gondoskodik használható csendőrszámkiegészítéséről és azoknak a szolgálatban való megtartásáról, hogy így a közbiztonsági szolgálat teljesítésére mindenkor kellően kipróbált, meg-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Ontóház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsérlés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

bizható és szakavatott közegek álljanak rendelkezésére.

Azonban a csendőrlegénység kiegészítése a nehéz szolgálat és ezzel szemben a más testületekhez viszonyítva aránylag csekély fizetés miatt, mind nehezebben sikerült, intelligens elem alig-alig jelentkezett s a csendőrkerületi parancsnokságok, hogy az utasításnak legalább külsőleg megfelelhessenek s az állományt lehetőleg létszámon tarthassák, kénytelenek voltak selejtesebb anyagot, olyat is átvenni, a melyik épen csak, hogy megfelelt valahogy. Hogy mennyire vált a testület előnyére ez, a vázolt viszonyok miatt rákényszerített rendszer, az más lapra tartozik.

Mint már előbb említettem volt, oda kellene törekednünk, hogy tovább szolgáló legénységet, tehát tapasztalt és gyakorlott embereket neveljünk s azokat a testület számára megtartsuk. Ennek eléréséhez szükséges, hogy a legénység — és elsősorban az őrsparancsnok — pénzügyi és társadalmi helyzete állása olyan legyen, hogy állásához mért életmódot folytathasson s hogy a csendőrségi szolgálatot ne átmeneti, hanem életpályának tekintse. Ezt azonban csak egy általános, a szolgálati idővel emelkedő olyan illetékemeléssel érhetjük el, a mely a legénységet megelégedetté és lehetővé teszi, hogy ha szerény keretekben is, mindazonáltal anyagi gondoktól mentes életet élhessen s családjának jövőjét biztosítva lássa, mert a nélkülözés rontja a teljesítőképeséget és bénítólag hat a tetterőre.

Oktatás.

Hogy a csendőr mint közbiztonsági közeg a szolgálat mindinkább növekvő igényeinek eredményesen megfelelhessen, gondoskodnunk kell arról, hogy a próba- csendőr, mielőtt a gyakorlati szolgálatot megkezdené, megfelelő kiképzésben részesüljön; a csendőr csak akkor képes mint közbiztonsági közeg megfelelni, ha jogai és kötelességei felől olyannyira van kioktatva, hogy nyugodt lelkiismerettel bocsáthatjuk el felelősségteljes szolgálati útjára.

Legelemibb, legfontosabb kötelessége az előljárónak, a mely nélkül jó előljáró el sem képzelhető, a legénység oktatása, ismereteinek minden téren, minden alkalommal és minden eszköz és mód felhasználásával való fejlesztése, bővítése. Ez az alapja és pillére közbiztonsági szolgálatunknak s annak, hogy azt mikép hajtjuk végre; de létalapja végeredményében egész intézményünknek is, mert a hiányosan kiképezett legénység nem tudja kifogástalanul szolgálatát teljesíteni, ennek következtében az intézmény nem áll hivatása magaslatán, kötelezettségének nem képes eleget tenni, visszafejlődik, a helyett, hogy előrehaladna s előbb-utóbb tönkremegy,

mert a régi mondás szerint a legjobb föld is csak olyan magot teremhet, a minőt belevetnek.

Utasításaink szerint az oktatás fejlesztése és ellenőrzése minden rendű és rangú előljárónak kötelessége, főképen áll ez elsősorban a szakasz járás- és őrsparancsnokokra, mint a kik a leggyakrabban érintkeznek s így a legtöbbet foglalkozhatnak vele. Ezek között is legtöbb alkalma természetesen az őrsparancsnoknak nyílik legénységét folytonosan oktatni, mert nemcsak a testületnek, hanem neki is érdeke, hogy legénysége minél kifogástalanabbul és eredményesebben lássa el szolgálatát, ezt pedig csak a legénységgel való állandó foglalkozás útján érheti el. (Megjegyezni kívánom, hogy tanulmányom semmi esetre sem vonatkoztatható a mai, a háborús viszonyok által ugyszólván teljesen felforgatott rendellenes viszonyokra, hanem foglalkozik a háború előtti s a háborút követő békés és normális viszonyok közötti oktatási rendszerrel.) A legénység oktatása nem kerüljön ki abban, hogy vele az előirt időben s előirt módon foglalkozunk. Némely őrsparancsnok teljesen megelégszik azzal, ha a csendőr szajkó módjára elhadarja szószerint a paragrafust a nélkül, hogy annak magyarázásába belemélyedne.

Hiszen szép-szép, ha a csendőr hibátlanul elfúj egy-egy paragrafust, de mit ér az, hogy ha gyakorlatilag nem tudja alkalmazni? S e mellett a csendőr tulajdonképeni hivatását a gyakorlati nyomozó szolgálatot, továbbá általános ismereteinek bővítését csak futólag érinti. Sokkal többet ér ennél szerintem a képletes, szemléltető oktatási módszer.

Az őrsparancsnok meg a fia.

Irta: Nyomozó.

Ritka eset, hogy a gyerek valami tulságos érdeklődéssel viseltetné az apja foglalkozása iránt.

Bár naponta szemtanui lehetünk a gyerekek *zsandár-betyár* játékának, a miközben léczpuskákat emelve egymás ellen s hangos *pú-pú* kiáltásokkal már lelövöttek is minősítik az üldözők és üldözöttek egyikét-másikat, ebből azonban még nem lehet arra következtetni, hogy az így játszadozó gyerekekből csakugyan csendőrt vagy a másiktól a még mindig romantikus hangzásu névnek megfelelő betyárt nevel az élet iskolája.

Valószínű, hogy a fentebb említett őrsparancsnok fiából sem lesz csendőr, mert hiszen reáliskolába járván, vagy ő maga, vagy legalább szülei magasabb célok felé törekszenek a fia neveltetésével, mindamelllett érdeméül tudható be a *zsandár-betyárt* még most csak játékból kultiváló ifjunak, hogy a kettő közül inkább az apja foglalkozásával rokonszenvez és ő is azt tartja

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és dísz tárgyak, órák, evőeszközök

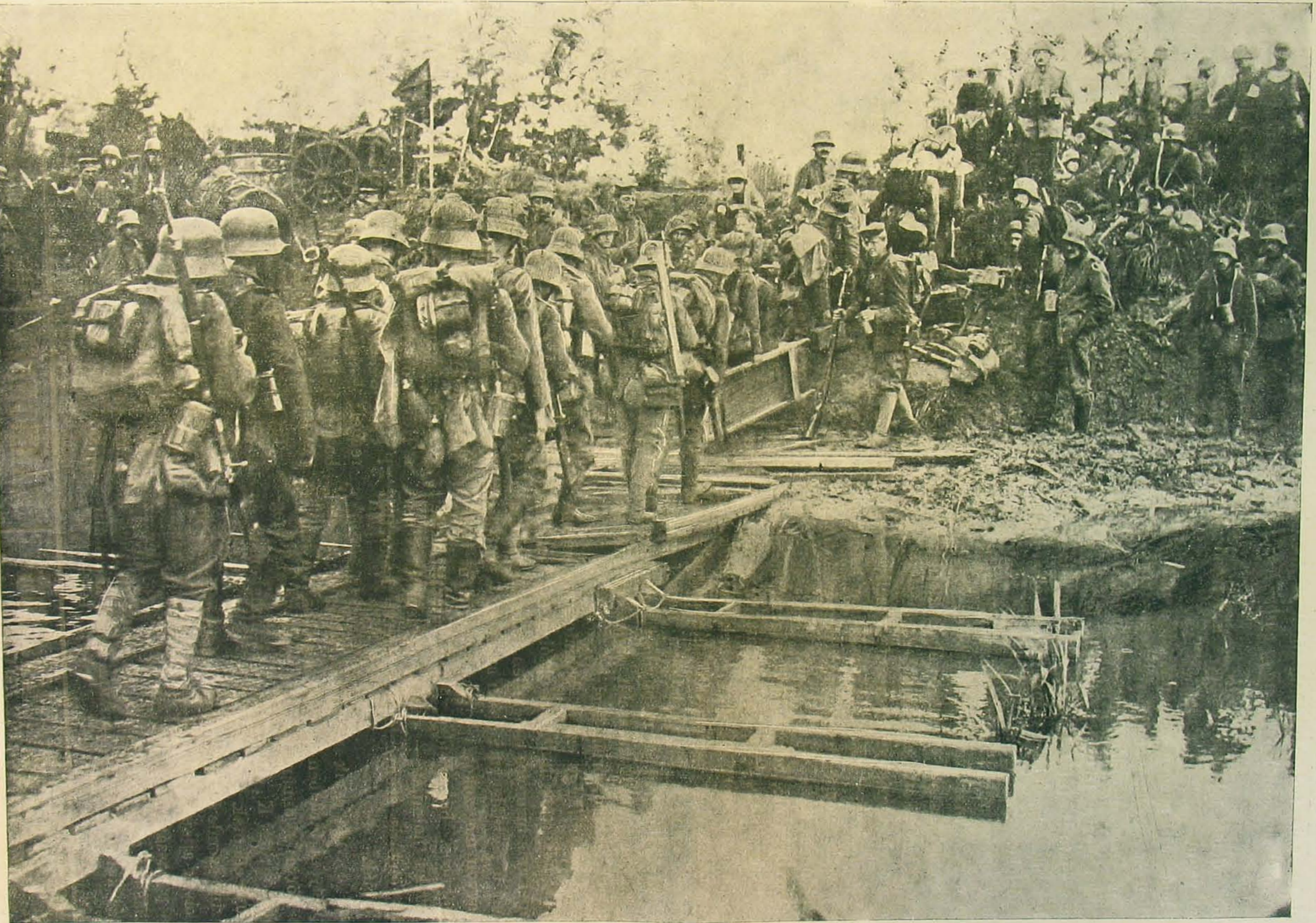
Iparművészeti újdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

csász. és kir. udvari szállítónál, Budapest, IV., Kilyó-tér 5. szám.

Az Aiglette-csatornánál fedezékbe vonuló gyalogság.

hogy *mindenki gyanus, a ki él, és hogy a ki baltut visz magával, nem mindig jogos szerzeményt szállit.*

Már pedig ha egy első éves realistára csak ennyi is ragad az apja tudományából, abból — ha csak a költő szavainál maradunk is — *nagy ember lesz, akárki meglássa!*

A dolog érdemét tekintve pedig a következőket kell tudomásul venni.

B. M. budapesti gazdag magánzónak a pesthidegkuti örskörletben van egy pazarul berendezett villája. A berendezés pazarságára elég jellemző adat az, hogy maga a berendezés 16,000 K-ra volt biztosítva. Már pedig, ha a biztosító-intézet ennyire értékelte azt a bizonyos berendezést, akkor valószínűleg több lehetett annak az értéke.

Mint hogy pedig ezek a főváros-környéki villák különféle elemi csapásoknak vannak kitéve, ez a tulajdonos a szokásos menykőcsapás és tűzveszélyen kívül még betörés ellen is biztosította a villája berendezését.

Hogy a menykőcsapás rendszeren a tűzveszéllyel együtt szokott járni, az közismert dolog, azonban a betörésnek volt az a következménye, hogy menykőcsapásként hatott a villa tulajdonosára.

Mert hát nyilvánvaló, hogy betörő polgártársaink nem igen válogatnak abban, hogy biztosított vagyont visznek-e el vagy sem; mert az, hogy kinek okoznak kárt, a tulajdonosnak-e vagy a biztosító társaságnak vagy legjobb esetben mind a kettőnek, őket nem fészélyezi a tervük végrehajtásában, a mennyiben egyedüli céljuk csak az, hogy minél kevesebb zajjal és munkával minél nagyobb hasznot érjenek el.

Igy történt aztán, hogy ezt a bebiztosított berendezésű villát is felkereste mult évi október hó 8-án este illetőleg éjjel ama bizonyos ismeretlen tettes és másnap délelőtt már a pesthidegkuti örsön azzal a — különben ott már nagyon megszokott — panasszal jelent meg a villa tulajdonosa, hogy előző éjjeli betörés mellett 4088 K értékű holmiját — ruhát, ágyneműt, evőeszközöket, függöny és szőnyegfélétet stb. — ismeretlen tettesek ellopták.

Ezenkívül a villa egyik részében lakó, de az eset idején a pöstyéni fürdőben üdülő magános nő lakása is fel volt törve s onnan is — a mint később megállapított — 892 K értékű ágy- és ruhaneműt és konyhaedényt elloptak.

A helyszíni szemle alkalmával észlelt az a körülmény, hogy a lakások ajtajai fel voltak törve, teljesen igazolta káros ama panaszát, hogy betörés történt, de már az, hogy a lakásbeli zárt szekrények, bár mindannyinak a kulcsai, más kulcsokkal egy karikára fűzve, káros álli-

tása szerint, el voltak rejtve s mégis a saját kulcsaikkal voltak kinyitva, nem annyira jogtalan, mint inkább szinlelt betörésre engedtek következtetni, mert hiszen nyilvánvaló, hogy a betörő, a ki a lakásba betörés mellett hatol be, az odabent zárva talált szekrényeket sem fogja kimélni, nem fog kutatást rendezni azok kulcsai után, hanem egyszerűen felfeszíti a szekrények ajtajait is.

Igaz ugyan, hogy ezek a kulcsok — káros előadása szerint — az ágymatraczok alá voltak rejtve s így az ágyneműek (lepedők, vánkások stb.) összeszedése közben véletlenül is a tolvaj kezébe kerülhettek, de a közismert emberi kapzsiságra és arra való tekintettel, hogy a villa belső berendezése a fentebb már megjelölt igen magas összegre volt biztosítva, a kulcsok véletlenül való előtálalásának a lehetősége sem oszlatta el Kalik József őrmester őrsparancsnok ama — elhallgatott — gyanuját, hogy a betörés és lopás szinlelt is lehet és csak a biztosított összeg jogtalan megkapartására irányulhatott.

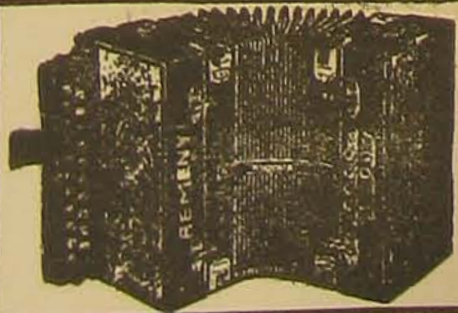
Ez a gyanu azonban csak annyiban volt hátránnyal a nyomozás határozott irányu megejtésére, hogy mindaddig, míg a gyanu egyes okait a megejtett puhatólás el nem oszlatta, a nyomozás ebbe az irányba folyt és csak azután fordult meg az ismeretlen betörő-tolvaj keresésére.

A nyomozás pár napig eredménytelen maradt. Két járőr is puhatólt, kutatott ugyan minden irányban, de semmiféle olyan adathoz, vagy támponthoz nem juthattak, a melynek felhasználásával valamely irányban biztos nyomot felfedezhettek volna.

Mialatt az apa — az őrsparancsnok — a tettes felfedezésére irányuló problémán törte a fejét, valamilyen képen a fia fejében megérlelődött az a gondolat, hátha összefüggésben van az, a mit ő egyik reggel az iskolábamenészközben látott, a betöréssel s hátha annak elmondásával megkönnyitené az apja nyomozását.

A fiu ugyanis Budapestre jár a realiskolába és mivel a Hűvösvölgyi végállomás még egy jó félóránnyira van Pesthidegkuthoz, hát minden iskolaköteles napon korán reggel — úgyszólván hajnalban — el kellett indulnia hazulról, hogy esetleg az első villamost elérhesse és azzal jöhessen be kellő időben az iskolába.

Igy történt ez október hó 9-én, a betörés napján is, a mikor a villamos-végállomás felé igyekező gyerek utolért egy veressapkás, bekötött fejű embert a Mária-remete felől vezető uton, a mely ut a villamos-végállomás közelében torkollik a pesthidegkuti utba. A bekötött fejű ember egy óriási ruháskosarat czipelt a hátán, a mi alaposan meglehetett terhelve, mert ugyancsak nyögött alatta.

HEGEDŰ

remek felszereléssel
50-60-80 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

REMÉNYI MIHÁLY

s. m. kir. Zeneakadémia
szállítójánál beszerezhető be

HARMONIKA

50-60-80-100 korona
finomabb 2 soros 80-80-100 K

GRAMOPHON

150-180-200-300 K
legfin. azél óraműszerkezettel

Budapesten, Király u 58. és 60.

Minden hangszerről külön árjegyzék kérendő.

Az első fogolycsapat beszállítása a laoni czitadellába.

Ez az ember ugyancsak arra a kocsira szállott fel, a melyikre a gyerek, de előbbi a perronra kerülván, a fiu pedig a kocsi belsejébe ülén, a többi utasok által tőle elzárt ismeretlent alaposabban meg nem figyelhetette.

Ez az esemény egymagában talán meg se ragadta volna a fiu figyelmét, de mert az örs gyakori eredményei folytán többször látott már az oda bevitt bűnjelek között ruháskosarakat és hallotta, hogy a tolvajok azokban lopott holmikat vittek, megérlelődött benne az a gondolat, hátha ez a bekötött fejű ember is tolvaj lehetett.

Ezt a felfedezést bizonyosan még aznap megmondta volna az apjának, de hazajövelekor az már nyomozásban lévén, nem találkozhattak, sőt még másnap sem.

Harmadnapon azután, mikor hazajövelekor még mindig nem látta az apját otthon, a felfedezés pedig már nagyon furdalta az oldalát, megkérdezte az édesanyját, apja holléte felől.

— Tudod, hol szokott lenni fiam — válaszolt az anya a kérdésre — keresi a tolvajokat.

Majd pedig, miután a fiu hallgatólag vette tudomásul ezt e határozatlan, de sokat jelentő választ, de látszott rajta, hogy valami mondani valója volna, az anya a hirtelen elhallgatást valami iskolai intővel esetleg hasonló jókkal vélván kapcsolatban lenni, megkérdezte a fiát:

— Hát mit akarsz apáddal fiam?

— Azt majd csak neki mondom meg, válaszolt röviden a fia, szinte mutatva, hogy főbenjáró dolog az, a mit mondani akar.

Az anyját módfelett boszantotta ez a rideg válasz, a mely egyenesen olyanformán hangzott, hogy asszony-nak nem jó mindent az orrára kötni, tehát tovább faggatta a fiut, míg végre kivágta a legény a rezet, hogy: «tegnapelőtt egy bekötözött fejű tüzoltót láttam, a ki egy ruháskosárban bizonyosan lopott holmikat vitt be Budapestre!»

Az anya természetesen jót nevetett ezen a fontos mondanivalón és az, aznap este hazaérkező férjének, megfelelő tréfás kiszínezéssel, mindjárt fel is tálalta a vacsorához és szinte rosszul esett neki, hogy a férje nem is nevet a dolgon, hanem mintha komolyan venné és nagyobbakat harapna hozzá a vacsorából.

Kalik őrmester csakugyan komolyan vette a hirt és vacsoráját befejezve, kihallgatásra rendelte a legujabb besugót és vallatóra fogta arra a bizonyos bekötött fejű tüzoltóra nézve.

A fiu el is mondta a látottakat részletesen. Hogy pedig az az ember tüzoltó volt, azt azzal igyekezett bizonyítani, hogy nagygalléru kék kabátja volt és vörös

sapkája hozzá. A feje pedig azért lehetett bekötve fehér pólyával, — vélekedett az ifju Scherlock Holmes — mert bizonyosan tüzoltásnál megsebesülhetett.

Ennek a kikérdezésnek az eredménye álmatlan éjszakát okozott Kalik őrmesternek. Sőt még álmában is evvel foglalkozva, felvonultatta maga előtt az egész Mária-remetei lakosságot, de tüzoltó sebogysem akart közülök előkerülni. Majd újból ébren foglalkozva a felfedezéssel, egészen elvetette azt annál is inkább, mert semmiképen nem volt feltehető, hogy bármelyik fővárosi tüzoltó lopásra vetemedjék vagy épen Mária-remetén tarthatna lakást.

Reggel felé azonban rájött, hogy a fia bizonyosan tévedett és több mint valószínű, hogy nem tüzoltó, hanem sebesült katona lehetett az az ismeretlen ember.

Nem is töprengett tovább a probléma felett, hanem reggelizés után előbb a községbázára majd mikor ott használható felvilágosítást nem kapott, a betörés színhelyére sietett és a házmestert kérdezte meg, hogy a már említett tüzoltó vagy hozzá hasonló-féle ember, akár mint rokona, látogatásképen, akár más okból, nem járt-e ott a betörést megelőző napokban? De nemleges választ kapott ettől is és többektől való kérdezősködésre sem tudott kellő felvilágosítást kapni.

Ekkor meg a házmestert kezdte gyanusítani, hogy hátha összejátszott a tettessel. Hogy tehát a házmester kiléte és megbízhatósága felől bővebben tájékozódhassék, bejött még az nap magához a károshoz és azt kérdezte meg.

Eleinte úgy látszott, hogy annál se jut semmi eredményre, míg végre hosszabb beszélgetés után rájött a háziur, hogy mult év nyarán, mikor a házmestere el akart menni, apróhirdetés útján házmestert keresett és erre az apróhirdetésre jelentkezett egy ember, de az nem tüzoltó volt, hanem egy megsebesült tréncatona.

Káros — mint mondta — már nem is igen emlékszik az illető nevére, sőt a kinézésére sem, házmestere azonban, a ki fizetésemelés mellett azután visszamaradt, valószínűleg jobban emlékszik rá, mert a katona a következő napon a villában is megjelent tájékozódás végett, de nála többé nem jelentkezett, pedig azt emlegette első otlétekor, hogy sebesülése miatt pár nap mulva végleg szabadságoznak.

Erre az értesülésre visszasietett Kalik őrmester a házmesterhez, a ki a vele közölt adatok nyomán mindjárt emlékezett a sebesült katonára, a ki ugyan nem tüzoltó volt és nem is tréncatona, hanem — huszár és ő nála Szalai Károlynak mondta magát, akkor állítólag Erzsébetfalván lakott és — megnyugtatóan — nála bagyta a lakezimét is, a mit a házmester hosszas

Átvonulás a Chemin des Dameson.

keresés után előtalálva, a nyugtalankodó őrmesternek átadott.

— No végre, egy becsületes tolvaj, — sohajtott fel Kalik őrmester megkönnyebbülten — a ki a névjegyét is a tett színhelyén hagyja. Mert hogy ez a tüzoltóba ojtott tréncatonából lett huszár a betörés tettese, azt a fia és a házmester által előadott személyleírás egybevetéséből előre is bizonyosnak látta.

Aznap este aztán meg is magyarázta a fiának, hogy mi a különbség a tüzoltó meg a huszár között, hogy t. i. a tüzoltónak is veres sapkája és kék kabátja van, mint a huszárnak, de a huszár sapkáján rézrózsa van I F J vagy F J I betűkkel, a tüzoltóén pedig emaillezott fémrózsa a fővárosczimerével és a tüzoltó kabátján nincs prémes szegély és gallér, a huszár kék mentéjén azonban ez is van.

Hiszen én is azt mondtam, hogy nagy gallérja volt a kabátnak — vágott közbe a fiú az apja magyarázatának — de arra már határozottan emlékszem — folytatta tovább — hogy prémes szegély nem volt rajta. És hiába bizonykodott tovább az apa, az ifju Scherlok Holmes nem tágitott s mikor a nyomozás eredményesen befejeződött, kisült, hogy csakugyan neki volt igaza.

Másnap ugyanis elindult Kalik őrmester a szerzett nyomon, de mindjárt az első helyen csalódnia kellett, a mennyiben Erzsébetfalván a kapott czimen azt a választ nyerte, hogy lakik illetve tartózkodik ott néhanéha egy sebesült katona, de annak nem Szalai Károly, hanem Pethely György a neve.

Ez a megváltozott nevű huszár azonban nem volt ezuttal otthon és sem azt nem tudták megmondani, hogy hol van, sem azt, hogy mikor jön újból oda, mert mint mondták — gyakran napokig elmarad.

Innen a fővárosba indult a járőr, mert Kalik őrmester úgy gondolkozott, hogy ha már huszárról van szó, akár sebesült, akár esetleg szökevény az illető, arról legalaposabb információt a huszár-laktanyában, nevezett pótszázadánál adhatnak.

De még jóformán alig hagyták el az erzsébetfalvai lakást, mikor a közeli utcásarkon, mintha csak rájuk várakoznék, oda surran az őrmester mellé egy ismeretlen ember és titkolózva megsugja, hogy ha azt a bizonyos huszárt keresik, hát jó lesz megnézni Budapesten a Gróf Ráday-utca egyik házában is, mert az néha-néha ott is szokott tartózkodni.

A fővárosba jövet utba esett ez az újabb lakás, a járőr tehát oda is felnézett, de itt azt mondták, hogy ott lakott ugyan pár hétig Szalai Károly, de már körülbelül két hónapja Erzsébetfalván lakik és lakásául — a járőr meglepetésére — épen azt a lakást jelölték meg, a melyből az imént eljöttek s egyuttal igazolták ama ismeretlen besugó állítását is, hogy a huszár elköltözése óta csakugyan megfordult náluk egy párszor s ha úgy esett sorja, ott is hált.

Ezekből az adatokból mindjárt sejtette Kalik őrmester, hogy a huszár egyik helyen, esetleg mind a két helyen hamis nevet mondott. A valódi név tehát csakugyan a laktanyában lesz megállapítható.

A Ferencz József közös huszár laktanyában aztán sikerült megállapítani, hogy a keresett huszár neve Pethely György, nős, budapesti lakos. Hosszabb ideig a gyalogságnál volt beosztva; onnan 1917 év tavaszán megszökött; szeptember hó elején elfogták és ekkor visszaküldték az ezredéhez a huszárokhoz, de mielőtt innen a helyőrségi fogházba szállíthatták volna újból megszökött és azóta nem került kézre.

Ezután nevezett családját — nejét és gyermekét — kereste fel a járőr. Mint ágyrajáró egy szegény családnál lakott az asszony, kis gyermekével. Természetesen azt állította, hogy férje tartózkodási helyét nem tudja; néha meglátogatja őket, de mert a kézrekerítéstől fél, csak rövid ideig időzik ott, esetleg meghál és elmegy; ilyenkor mindig szokott részükre hagyni néhány koronát, de hogy azt hol keresi, kitől kapja, még sohasem említette. Azt azonban határozottan tagadta az asszony és a lakásadója is, hogy oda bármikor is lopott holmis vitt volna a huszár.

Erre egyet gondolt Kalik őrmester. Már úgy is esteledett, hát visszament Erzsébetfalvára és lesbeállva, várni kezdte a huszárt abban a reményben hátha véletlenül mégis oda menne az nap este is.

És hát szerencséjük volt. Este 10 óra tájban, a kerítés mellett settenkedve megérkezett Pethely György s csak akkor lepődött meg, mikor az ajtón való belépésnél a járőrt találta magával szemben.

A kikérdezésnél beismerte, hogy két nevet használt, nem tagadta azt sem, hogy károsnál házmesteri állást akart vállalni, de a betörés beismerésébe már sehogy sem akart belemenni. És hogy mégis be kellett ismernie, ez azért történt, mert a nála talált zálogczédulára zálogházba adott holmik megtekintésénél a járőr és a káros ráismertek a lopott holmikra s így kénytelen volt Pethely György is beismerni, hogy ő volt a betörő, sőt visszaemlékezett arra is, hogy a betörést követő reggelen csakugyan találkozott a máriaremetei illetve pesthidegkuti uton egy iskolás gyerekkel, a kivel együtt mentek a villamos-végállomásig.

A lopott holmik hiányzó részét, a kosárral együtt, egyik kisszenkereskedő ismerőse pinczéjébe raktározta el, a hol az hiány nélkül megkerült és bűnjelként biztosítható volt.

Az is bebizonyosodott, hogy nevezett csakugyan nagygalléru kabátot viselt, de ez gyalogsági kabát lévén, nem volt a huszármentéhez hasonlóan szörmével szegélyezve.

De legfontosabb volt az a megállapítás, hogy nevezett sohasem volt megsebesülve és csak azért hordta a fején a köteléket, hogy a feltűnésnélküli járás-kelest biztosabbá tegye.

Igy sikerült aztán október 17-ére teljesen kideríteni a betörést, beszerezni a bünjeleket; Pethely Györgyöt pedig ezuttal egyenesen a hadosztálybirósághoz kísérve, a helyőrségi fogházba adták át, nehogy a laktanyabeli felületen őrizet alól újból megszökhessék.

És ezuttal az eredménynek nemcsak a káros és az őrsparancsnok örültek, hanem az utóbbinak a fia is, mert ha ismertetett megfigyelését az apjával nem közli, úgy lehet sem az őrsparancsnok, sem káros rá nem jöttek volna, hogy a hónapokkal előbb ottjárt ház-mesterjelölt személyében, az imitált sebesültben kell keresni a betörés tettesét.

KÉPEINKHEZ.

Képek a nyugati harcterről.

Az utóbbi hetek vajudásszerű harcaiban már mind jobban és jobban előtérbe lép az erők kiegyenlítődésének félre nem ismerhető jellege. Mert ma már, mikor egy-egy nagyobb jelentőségű támadás eredményessége csak hihetetlen ügyességű kombinációk felhasználása mellett vivható ki és a támadás helyének ügyes megválasztása is kemény próbára teszi a hadvezéri tehetséget, nem lehet oly biztos sikerekre számítani, mint mikor az ántánt ütközőpontjaiként előtérbe tolt kisnemzetek megsemmisítéséről vagy a bomlási prozesszus alá került orosz birodalom megtöréséről volt szó.

A nyugati harctér utóbbi sikeres eseményei azonban még mindig a győzelem jegyében állanak. S ha egy-egy ponton megindított német támadás nem is jár az általában megszokott, nagyobb területre is kiterjedően megsemmisítő hatással az ellenségre, el kell ismerni, hogy a folytatólagosan, de mindig más más helyen megkezdett hadműveletek úgy technikai, mint taktikai tekintetben, a németek fölényére mutatnak.

A jelen számunkban bemutatott képekkel illusztrált német győzelem is kiváló bizonyítéka ennek a ténynek. Mert hogy az Ypern-környéki és az ezt megelőző vereségek folytatásának megállítása után mindenre gondolt a francia-angol hadvezetőség csak arra nem, hogy pár nappal később az előbbieknél még egy nagyobb-szabású vereséget és veszteséget lesz kénytelen elszenvedni: az több mint bizonyos. De bizonyos az is, hogy a Chemin des Dames hegyhát elfoglalása és az itt elért győzelmes előnyomulásnak a Marne-ig való kiterjesztése olyan ügyes sakkhuzása volt a németeknek, amelynek következménye, ha most sikerült is az ellenfélnek a további előnyomulást megakadályozni, esetleg a győzelem nyomán beállható döntő vereséget elodáznai, a későbbi hadműveletekre mégis döntő befolyással lehet.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

B. Az 1912. évi LXV. t. cz. 33. §-a értelmében azt az ideiglenesen nyugdíjazott csendőregyént, aki az ideiglenes nyugállományba helyezéstől számított öt éven belül sem a tényleges szolgálat kötelékébe vissza nem vétetett, sem szolgálattételre ideiglenesen be nem rendeltetett, saját kérelmére véglegesen nyugalomba kell helyezni. Minthogy a tényleges szolgálatra való visszavétel, illetve a szolgálattételre való ideiglenes berendelés a törvény szövegéből kitetszőleg, olyan vagy hasonló állásra történhetik, mint a milyent az illető nyugalomba helyeztetése előtt betöltött, illetve amely testi és szellemi képességének valamint altiszti minőségének megfelel, nyilvánvaló, hogy a népfölkelési tényleges szolgálatra való berendelés és ilyen minőségben a csendőrségnél teljesített szolgálat a törvényben említett szolgálattal egyenlőnek nem tekinthető. Ennél fogva mindazok a csendőregyének, kiknél az ideiglenes nyugállományba helyeztetésük óta 5 év már eltelt és a törvényben említett szolgálattételre berendelve nem lettek, tekintet nélkül arra, hogy jelenleg népfölkelési tényleges szolgálatot teljesítenek-e vagy sem az állandó nyugállományba való helyeztetésüket kérhetik.

Málnási Sz. D. O. 1. Igényjogosultsági igazolványért 12 évi tényleges szolgálat teljesítése után folyamodhat. 2. A hadiévek csupán a nyugdíj kiszabásánál vétetnek számításba. 3. Szolgálati uton a szárnyparancsnokságtól. Próbaszolgálatra azonban a háború tartama alatt csak oly altisztek bocsáttatnak kik rokkantak és igényjogosultsági igazolvánnyal már el vannak látva.

P. 50. Az illetékszabályzat 42. §. 2. pont. utolsó bekezdése csupán az ideiglenes vezényeltre nézve intézkedik.

Kiváncsi. A kerület altiszti létszámviszonyaitól függ.

Korona. Az ara osztrák honossága a házassági engedély megadásánál akadályt nem képez.

Cs. S. Székelykeresztur. A szabadságolás az ön születési évfolyamára nézve, 1918. június 1-től szeptember 15-ig terjedő időben van megállapítva.

Kakastoll. A kicserélés rövid időn belül megtörténik. Lovas is pályázhat. Testmagasság nincs előírva, de a magas termet és csinos külső megkívánatik.

M. I. Ócsa. 1. Az előléptetést nem hátráltatja. 2. Ugy az alörmmester, mint a 2. osztályu örmester felvétel esetén egyforma illetékekben részesül.

Vitatkozók. A feljelentést a hatalkoruk bíróságához kell czimezni. Nem különálló bíróság, hanem a kir. törvényszékek mellett működik.

Tudnivágyó. 1. Igen. 2. Örskihajgatáson kérheti. 3. A legközelebbi államépítészeti hivatalnál. 4. Olvassa el a fentebb «Málnási Sz. D. O.» jelige alatt adott üzenetünk utolsó mondatát.

D. J. alörm. 1. Igényjogosultsági igazolványért folyamodhat. 2. A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jel illeti meg.

H. J. A. t. Nézetünk szerint a szolgálatmentesség az őrsre való bevonulástól kezdve számít. 2. A polgári lakosság számára előírt mennyiségben. Jelenleg havi 66 kgr. az új termésből havi 72 kgr. liszt jár.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelme-
sebben

adományozni méltóztatott:

*a 3. osztályu katonai érdemkeresztet a hadidiszit-
ménynyel és a kardokat:*

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elisme-
réseül:

az ellenség előtt elesett:

sáromberki Ziegler Károly, egy csendőrkerületi pa-
rancsnokságnál beosztott, az V. számú csendőrkerület
állományába tartozó csendőr-főhadnagynak.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre fel-
batalmazott parancsnokság által:

a bronz vitézségi érem újólág:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elisme-
réseül:

Horváth József járásörmesternek, a II. számú csendőr-
kerületben;

a koronás vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű
szolgálati elismeréseül:

Prigye János alörmesternek, a VII. számú csendőr-
kerületben.

Kineveztetett:

1918. évi május hó 1-ével:

csendőr törzsörmesterré:

Kiss János 1. oszt. örmester, a VII. számú csendőr-
kerület állományában.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Dobos István 2. oszt. örmester Kásapatak község
határában levő erdőben folyó évi április hó 21-én
dühöngött tüzvész megfékezése érdekében tett gyors,
erélyes és körültekintő intézkedéséért, továbbá László
Sámuel alörmester, Kásapatak község határában levő
erdőben folyó évi április hó 21-én dühöngött tüzvész
megfékezése érdekében járőrvezetőjének intézkedéseiben
való odaadó hatható támogatásáért, miáltal mintegy
60,000 korona értékű fát a biztos pusztulástól megmen-
teniök sikerült.

Antal Ilyés 2. oszt. örmester, Ursucz Szilárd alör-
mester és Harra László népfölkelő, betörés útján elkö-
vetett 10,000 koronát meghaladó kárértékű ékszerlopás
tettesének és bűnjeleknek 139 órán át tartott fáradságos
és ügyesen vezetett nyomozás során történt kézre-
kerítéseért.

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Vörös István 2. oszt. örmester azért, mert az 1917
év utolsó hónapjában egymás után elkövetett több-
rendbeli lopás tetteseit szakadatlan puhatolás és ügye-
sen megejtett nyomozással kiderítette s lelkiismeretes
utánjárással a bűnjeleket megkerítette. Wieder Lajos
és Bognár János 2. osztályu örmesterek Péterfi János,
Nagy Imre, Horváth Ignác, Bodnár István, Hollen-
donner Orbán és Valló János alörmesterek. Héring
József 2. oszt. örmester, a közbiztonsági szolgálat
terén a lefolyt évben kifejtett igen buzgó fáradha-
talan és sikeres szolgálataikért;

Varga István II. 2. oszt. örmester, Kramárik Rezső
alörmester, Pallag Károly és Imre Ferencz 2. oszt.
örmesterek, Szilágyi József, Lang Ferencz, Hartvig
Ferencz, Szalai Sándor II. és Pintér Pál alörmesterek,
a közbiztonsági szolgálat terén különösen a háború
folyama alatt teljesített igen buzgó, odaadó és ernye-
detlen tevékenységükért;

Varga János V., Gere Sándor és Bazsó Kálmán alör-
mesterek, az utolsó 2 év folyamán a közbiztonsági

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és
készpénzért való eladása.

Elfogadjunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly
takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő
lekötése mellett helyeznek el Intézetünknel, 6% (hat) betéti
kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takaré-
betét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási
időt ki nem köti, 5 1/4% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk.
(A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki inté-
zetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jel-
zálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.

Utalványok, Intézetvények és chequek beszedését elvállaljuk
igen mérsékelt költségek felszámításával

Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket

szolgálat lelkiismeretes teljesítése által tanusított kiváló és szép eredménynyel párosult szolgálataikért;

Szonleitner Ferencz 2. oszt. őrmester, az irodai szolgálat terén, különösen a háború folyama alatt fölhalmozódott sokoldalú munkálatoknak igen buzgó, odaadó és ernyedetlen szorgalommal teljesített sikeres ellátásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Váczai Imre alőrnmester, Mik György népfölkelő szakaszvezető és Puskár István népfölkelő, mert az 1917. év utolsó hónapjaiban egymásután elkövetett többrendbeli lopás tetteinek kiderítése és a bűnjelek megszerzése körül járőrvezető őrsparancsnokukat igen hathatósan támogatták.

Pollák Benedek járásőrnmester, Árvai Géza 2. oszt. őrmester, Tálos Szilveszter, Bercsényi János, Huszka József alőrnmesterek, Hegyi Lajos és Mikula János népfölkelő tizedesek, valamint a III. számú csendőrkerület állományába tartozó Vadász János alőrnmester, mert a salgótarjáni üveggyárban kiütött tűznél gyorsan megjelenve, a tűz továbbterjedésének és így nagyobb vagyoni kárnak megakadályozásában — veszélyessé vált helyzetben — bátran és eredményesen közreműködtek.

Németh István X. 2. oszt. őrmester és Szabó Sándor II. alőrnmester, mert egy katonaszökevényre egy gyujtogatást és egy gyilkosságot ismételten megejtett nyomozás által beszerzett bűnjelekkel és egyéb bizonyítékokkal, annak makacs tagadásával szemben rábizonyítottak, úgy hogy az halálra ítéltetett.

Előléptettek:

2. oszt. őrmesterré:

1914. évi december hó 2-ával:

Szabó Ambrus csendőr, az V.,

alőrnmesterré:

1918. évi április hó 6-ával:

Erdődi János csendőr, a IV.,

1918. évi márczius hó 14-ével:

Walluch János csendőr, a VI. sz. csendőrkerületben.

Lovaglási jutalomdíjban részesítették:

a m. kir. III. számú csendőrkerületben:

Hutvagner János 2. o. őrmester, Domokos Imre és Német István alőrnmesterek 40—40 korona, Vajda Gyula járásőrnmester, Gyergyák György és Kurtucz György alőrnmesterek 20—20 korona;

a m. kir. VI. számú csendőrkerületben:

Sipőcz Ferencz alőrnmester 70 korona, Vajda András I. oszt. őrmester 20 korcna lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatások.

Belügyminiszteri engedély alapján:

a m. kir. II. számú csendőrkerületben:

Szima Gábor csendőr, családi nevét «Szilágyi»-ra;

a m. kir. IV. számú csendőrkerületben:

Kurach László alőrnmester, családi nevét «Kertész»-re;
Netea József csendőr, családi nevét «Nemes»-re;
Bukucs Bertalan csendőr, családi nevét «Berényi»-re változtatta.

Házasságot kötöttek:

a m. kir. I. számú csendőrkerületben:

Mester János I. oszt. őrmester, Izsó Ilonával 1918. június 8-án Gyomán;

a m. kir. II. számú csendőrkerületben:

Zorád András 2. oszt. őrmester, Vető Katalinnal, 1918. május 20-án, Óbecsén;

a m. kir. III. számú csendőrkerületben:

Vörös Gyula alőrnmester, Magocsi Ilonával, 1918. június 2-án, Nyiregyházán;

Csernyeszki József alőrnmester, Kubisch Margit Vil-mával, 1918. május 23-án, Rákoskeresztúron;

Udvari Antal alőrnmester, Cséplő Klárival, 1918. május 16-án, Izsákon;

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállit kerékpárt, beszélő-gépet varrógépet, karbid-lámpát asztalra, karbid-gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellsmerő leveleim ezerszámba vannak. — Pontos czim:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

H. M. 2636/eln. 16. sz. rendelet szerinti

Gyalogsági tisztikard, bőrkardkötő és kardbojt nálunk már kapható.

Őrjáratilapok

most rendelendők!